

Iunie 2017

Această fișă tematică nu obligă Curtea și nu este exhaustivă

Traficul de persoane

„Lipsa unei trimeri exprese la traficul de persoane în [Convenția \[Europeană a Drepturilor Omului\]](#) nu e surprinzătoare. Convenția a fost inspirată de Declarația Universală a Drepturilor Omului, proclamată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite în 1948, care, la rândul său, nu făcea nicio mențiune expresă despre traficul de persoane. La art. 4, Declarația interzicea «sclavajul și comerțul cu sclavi [...] sub toate formele lor». Cu toate acestea, la evaluarea domeniului de aplicare al art. 4^[1] din Convenție, nu trebuie pierdute din vedere caracteristicile speciale ale Convenției sau faptul că aceasta este un instrument viu, care trebuie interpretat în lumina condițiilor actuale. Standardele din ce în ce mai crescute, impuse în domeniul protecției drepturilor omului și libertăților fundamentale implică, în mod corespunzător și inevitabil, o mai mare fermitate în evaluarea încălcărilor valorilor fundamentale ale societăților democratice [...]. Curtea [Europeană a Drepturilor Omului] observă că traficul de persoane ca fenomen global a crescut semnificativ în ultimii ani [...]. În Europa, creșterea sa a fost facilitată parțial de prăbușirea fostului bloc comunist. Încheierea [Protocolului de la Palermo](#) în 2000 și a [Convenției împotriva traficului de persoane](#) în 2005 arată recunoașterea crescândă la nivel internațional a dimensiunii traficului de persoane și a necesității de a lua măsuri pentru combaterea sa.” ([Rantsev împotriva Ciprului și Rusiei](#), hotărâre din 7 ianuarie 2010, pct. 277-278).

Obligația statelor de a proteja victimele traficului de persoane

[Rantsev împotriva Ciprului și Rusiei](#)

7 ianuarie 2010

Reclamantul era tatăl unei tinere care a decedat în Cipru, unde aceasta plecase să lucreze în martie 2001. Acesta se plângea de faptul că poliția cipriotă nu a făcut tot ce era posibil pentru a-i proteja fiica împotriva traficului de persoane în timp ce era încă în viață și pentru a-i pedepsi pe cei responsabili de deces. De asemenea, se plângea de faptul că autoritățile ruse nu au anchetat faptul că fiica sa a făcut obiectul traficului de persoane și decesul ulterior al acesteia și nu au luat măsuri pentru a o proteja de riscul de a deveni victimă a traficării.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că, la fel ca în cazul sclaviei, traficul de persoane, prin însăși natura sa și scopul exploatarei, se baza pe exercitarea atributelor conferite de dreptul de proprietate; ființele umane erau tratate ca mărfuri de cumpărare și vânzare și puse să muncească forțat; traficul implica o supraveghere minuțioasă a activităților victimelor, ale căror mișcări erau adesea limitate; implica utilizarea violenței și amenințărilor împotriva victimelor. În consecință, Curtea a hotărât că traficul de persoane în sine era interzis de art. 4 (Interzicerea sclaviei și a muncii forțate) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. A concluzionat că astfel, Cipru **și-a încălcat obligațiile pozitive care îi reveneau în temeiul art. 4** din Convenție din două motive: în primul rând, nu a instituit un cadru juridic și administrativ corespunzător pentru a combate traficul de persoane drept rezultat al regimului existent al vizelor pentru artiști, și, pe de altă parte, pentru că poliția nu a luat măsuri operaționale pentru

¹. Art. 4 (Interzicerea sclaviei și a muncii forțate) din [Convenția Europeană a Drepturilor Omului](#) prevede că:

„1. Nimeni nu poate fi ținut în sclavie sau în servitute.

2. Nimeni nu poate fi constrâns să efectueze o muncă forțată sau obligatorie. [...].”

a o proteja pe fiica reclamantului de traficul de persoane, în pofida circumstanțelor care dăduseră naștere unor suspiciuni credibile că ar fi putut să fie victima traficării. Curtea a hotărât, de asemenea, că Rusia **a încălcat art. 4** din Convenție, pentru că nu a anchetat modul și locul în care a fost recrutată fiica reclamantului și, în special, nu a luat măsuri pentru a-i identifica pe cei implicați în recrutarea acesteia sau metodele de recrutare utilizate. De asemenea, Curtea a hotărât că Cipru **a încălcat art. 2** (dreptul la viață) din Convenție, întrucât autoritățile cipriote nu au anchetat în mod efectiv decesul fiicei reclamantului.

V.F. împotriva Franței (cererea nr. 7196/10)

29 noiembrie 2011 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză privea procedura de expulzare a reclamantei în Nigeria, țara sa de origine. Reclamanta susținea în special că, dacă ar fi fost expulzată în Nigeria, s-ar fi aflat în pericolul de a fi forțată să se reîntoarcă în rețeaua de prostituție din care evadase și să fie supusă la represaliile celor în cauză, și că autoritățile nigeriene nu erau capabile să o protejeze. În opinia sa, autoritățile franceze aveau obligația de a nu expulza potențiale victime ale traficului de persoane.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** (vădit nefondată). Deși era pe deplin conștientă de amploarea traficării femeilor nigeriene în Franța și dificultățile cu care se confruntau aceste femei în a se adresa autorităților pentru a obține protecție, Curtea a considerat totuși, în special, că informațiile furnizate de reclamanta din speță nu erau suficiente pentru a dovedi că poliția știa sau ar fi trebuit să știe, atunci când a pronunțat ordinul de expulzare, că reclamanta era victima unei rețele de trafic de persoane. În ceea ce privește riscul ca reclamanta să fie obligată să se reîntoarcă într-o rețea de prostituție în Nigeria, Curtea a observat că, deși legislația nigeriană privind prevenirea prostituției și combaterea acestor rețele nu și-a atins pe deplin obiectivele, s-au realizat totuși progrese considerabile și era posibil ca reclamanta să beneficieze de asistență în momentul reîntoarcerii în țară.

A se vedea, de asemenea: **Idemugia împotriva Franței**, decizie privind admisibilitatea din 27 martie 2012.

M. și alții împotriva Italiei și Bulgariei (nr. 40020/03)

31 iulie 2012

Reclamanții, având origine romă și cetățenie bulgară, s-au plâns de faptul că, după ce au sosit în Italia pentru a-și găsi locuri de muncă, fiica lor a fost reținută de persoane particulare sub amenințarea armelor, a fost forțată să muncească și să fure și abuzată sexual de o familie de romi dintr-un sat. Au afirmat, de asemenea, că autoritățile italiene nu au anchetat în mod adecvat evenimentele.

Curtea a declarat **capetele de cerere ale reclamanților în temeiul art. 4** (Interzicerea sclaviei și a muncii forțate) **inadmisibile** ca fiind vădit nefondate. A constatat că nu au existat probe care să susțină plângerea legată de traficul de persoane. Cu toate acestea, a constatat că autoritățile italiene nu au examinat efectiv plângerea reclamanților potrivit căreia fiica lor, minoră la momentul faptelor, fusese bătută în mod repetat și violată în vila în care era sechestrată. În consecință, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (Interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. În sfârșit, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** din Convenție în ceea ce privește măsurile luate de autoritățile italiene pentru eliberarea primei reclamante.

F.A. împotriva Regatului Unit (nr. 20658/11)

10 septembrie 2013 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamanta, resortisantă ghaneză, susținea că a fost victima traficului de persoane în Regatul Unit și forțată să practice prostituția. Aceasta se plânga în special că expulzarea sa în Ghana ar expune-o riscului de a cădea în mâinile foștilor traficanți sau în mâinile unor noi traficanți. Mai susținea că, întrucât a contractat HIV în Regatul Unit ca urmare directă a traficului și exploatării sexuale, statul avea obligația pozitivă de a-i permite să rămână în Regatul Unit pentru a avea acces la tratamentul medical necesar.

Curtea a declarat **inadmisibile** capetele de cerere ale reclamantei în temeiul art.3 (Interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) și art. 4 (Interzicerea sclaviei și a muncii forțate). A observat în special că reclamanta ar fi putut invoca toate capetele sale de cerere în temeiul Convenției în cadrul unui recurs în fața Upper Tribunal (Tribunalul superior). Întrucât nu a solicitat permisiunea de a declara recurs în fața Upper Tribunal (Tribunalul superior), aceasta nu a îndeplinit cerințele art. 35 § 1 (Condiții de admisibilitate) din Convenție.

L.E. împotriva Greciei (nr. 71545/12)

21 ianuarie 2016

Această cauză privea plângerea unei resortisante nigeriene care fusese forțată să se prostitueze în Grecia. Recunoscută oficial ca victimă a traficului de persoane în scopul exploatării sexuale, reclamanta a trebuit totuși să aștepte mai mult de nouă luni după ce a informat autoritățile despre situația sa înainte ca sistemul de justiție să-i acorde acest statut. Aceasta susținea în special faptul că nerespectarea de către statul grec a obligațiilor sale pozitive în temeiul art. 4 (Interzicerea sclaviei și a muncii forțate) din Convenție a constituit o încălcare a acestei dispoziții.

Curtea a hotărât că a fost încălcat art. 4 (Interzicerea sclaviei și a muncii forțate) din Convenție. A constatat în special că eficacitatea anchetei preliminare și a anchetei ulterioare a cazului a fost compromisă de o serie de deficiențe. În ceea ce privește procedurile administrative și judiciare, Curtea a observat, de asemenea, multiple întârzieri și deficiențe în ceea ce privește obligațiile procedurale ale statului elen. În această cauză, Curtea a hotărât de asemenea că **a fost încălcat art. 6 § 1** (Dreptul la un proces echitabil într-un termen rezonabil) din Convenție, constatând că durata procedurilor în cauză a fost excesivă pentru un grad de jurisdicție și nu a respectat cerința unui „termen rezonabil”. În sfârșit, Curtea a constatat o încălcare a art. 13 (Dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, având în vedere lipsa unei căi de atac în dreptul intern prin care reclamanta să poată solicita punerea în aplicare a dreptului său la judecarea cauzei într-un termen rezonabil.

J. și alții împotriva Austriei (nr. 58216/12)

17 ianuarie 2017

Această cauză privea anchetarea de către autoritățile austriece a unei acuzații de trafic de persoane. Reclamantele, două resortisante filipineze, care lucraseră ca menajere sau în regim „au pair” în Emiratele Arabe Unite, susțineau că angajatorii le-au luat pașapoartele și le-au exploatat. Susțineau că acest tratament a continuat în perioada unei scurte șederi la Viena, unde angajatorii le luaseră, și unde reușiseră în cele din urmă să fugă. În urma plângerii penale depuse de reclamante împotriva angajatorilor lor în Austria, autoritățile au considerat că nu au jurisdicție asupra presupuselor infracțiuni comise în străinătate și au decis să nu continue ancheta în cazul reclamantelor în ceea ce privește evenimentele din Austria. Reclamantele susțineau că au fost supuse la muncă forțată și au făcut obiectul traficului de persoane, și că autoritățile austriece nu au efectuat o anchetă efectivă și exhaustivă în ce privește afirmațiile lor. Susțineau în special că tot ceea ce s-a întâmplat în Austria nu putea fi privit drept un caz izolat și că autoritățile austriece aveau obligația în temeiul dreptului internațional de a ancheta și evenimentele care se produsese în străinătate.

Curtea, constatând că autoritățile austriece și-au respectat obligația de a proteja reclamantele ca (potențiale) victime ale traficului de persoane, a hotărât că **nu a fost încălcat art. 4** (Interzicerea muncii forțate) și că **nu a fost încălcat art. 3** (Interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție. În special, acesta a luat notă de faptul că nu exista nicio obligație în temeiul Convenției ca autoritățile să ancheteze recrutarea reclamantelor în Filipine sau presupusa lor exploatare în Emiratele Arabe Unite, întrucât statele membre nu sunt obligate în temeiul art. 4 din Convenție să prevadă jurisdicție universală asupra infracțiunilor de trafic de persoane comise în străinătate. În ceea ce privește evenimentele din Austria, Curtea a concluzionat că autoritățile au luat toate măsurile care puteau fi rezonabil preconizate, dată fiind situația. Reclamantele, susținute de un ONG finanțat de stat, au fost audiate de ofițeri ai poliției special instruiți, li s-au acordat permise de ședere și de muncă pentru a reglementa

șederea lor în Austria, și a fost impusă o interdicție privind dezvăluirea datelor lor cu caracter personal, pentru a le proteja. În plus, anchetarea acuzațiilor reclamantelor legate de șederea lor în Viena a fost suficientă iar motivarea autorităților, având în vedere faptele și probele disponibile, a fost rezonabilă. Orice măsuri suplimentare în acest caz – precum confruntarea angajatorilor reclamantelor – nu ar fi avut nicio perspectivă rezonabilă de succes, întrucât nu exista niciun acord de asistență juridică reciprocă între Austria și Emiratele Arabe Unite, în măsura în care reclamantele s-au adresat poliției abia la aproximativ un an după producerea evenimentelor în cauză, atunci când angajatorii lor părăsiseră demult țara.

Chowdury și alții împotriva Greciei

30 martie 2017

Reclamanții – 42 de resortisanți din Bangladesh – au fost recrutați în Atena și în alte regiuni ale Greciei, între sfârșitul lui 2012 și începutul lui 2013, fără permis de muncă în Grecia, pentru a munci la principala fermă de căpșuni din Manolada. Angajatorii nu le-au plătit salariile reclamanților și i-au obligat să muncească în condiții fizice dificile, sub supravegherea unor paznici înarmați. Reclamanții afirmă că au fost supuși la muncă forțată sau obligatorie. De asemenea, susțineau că statul avea obligația să împiedice ca aceștia să fie victime ale traficului de persoane, să adopte măsuri preventive în acest scop și să-i pedepsească pe angajatori.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 4 § 2** (Interzicerea muncii forțate) din Convenție, constatând că reclamanții nu au beneficiat de o protecție efectivă din partea statului elen. Curtea a observat, în special, că situația reclamanților reprezenta trafic de persoane și muncă forțată, și a precizat că exploatarea prin muncă era unul dintre aspectele traficului de persoane. Curtea a constatat, de asemenea, că statul nu și-a îndeplinit obligația de a preveni situația traficului de persoane, de a proteja victimele, de a desfășura o anchetă efectivă cu privire la infracțiunile comise și de a pedepsi persoanele responsabile pentru traficul de persoane.

Cerere pendinte

T.I. și alții împotriva Greciei (nr. 40311/10)

Cerere comunicată Guvernului elen la 6 septembrie 2016

Recunoscute drept victime ale traficului de persoane, reclamantele, trei resortisante din Rusia, se plâng în special că statul elen nu și-a respectat obligațiile de a sancționa și de a urmări penal acte legate de traficul de persoane în cauzele lor.

Curtea a comunicat cererea Guvernului elen și a adresat întrebări părților, în temeiul art. 4 (Interzicerea sclaviei și a muncii forțate), art. 6 (Dreptul la un proces echitabil) și art. 13 (Dreptul la un recurs efectiv) din Convenție.

Statutul de refugiat și permisul de ședere

L.R. împotriva Regatului Unit (nr. 49113/09)

14 iunie 2011 (decizie de radiere de pe rol)

Reclamanta susținea că a fost traficată din Italia în Regatul Unit de către un bărbat albanez, care o obliga să se prostitueze într-un club de noapte, colectând toți banii pe care îi câștiga. Reclamanta a evadat și a început să locuiască într-un adăpost al cărui nume nu a fost dezvăluit. Aceasta afirma că expulzarea sa din Regatul Unit în Albania ar expune-o riscului de a fi supusă unor tratamente care ar încălca art. 2 (Dreptul la viață), art. 3 (Interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), art. 4 (Interzicerea sclaviei și a muncii forțate) și art. 8 (Dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție.

Curtea **a decis radierea cererii de pe rol**, în conformitate cu art. 37 (Radierea de pe rol) din Convenție, întrucât a constatat că reclamantei și fiicei sale li s-a acordat statutul de refugiat în Regatul Unit și că nu mai exista niciun risc să fie expulzate în Albania. De asemenea, Guvernul s-a angajat să plătească reclamantei suma reprezentând cheltuielile de judecată efectuate.

D.H. împotriva Finlandei (nr. 30815/09)

28 iunie 2011 (decizie de radiere de pe rol)

Reclamantul, resortisant somalez născut în 1992, a sosit cu vaporul în Italia în noiembrie 2007. Acesta fugea din Mogadishu unde susținea că fusese forțat să intre în armată după colapsul structurilor administrative ale țării și că acolo risca să fie ucis de trupele etiopiene care încercau să captureze și să ucidă tineri soldați somalezi. Autoritățile italiene l-au lăsat pe străzile Romei în iarna lui 2007, fără niciun ajutor sau resurse. Suferea constant de foame și de frig, abuzat fizic și verbal pe străzi și de poliția din Milano, unde încerca să primească ajutor. În cele din urmă, a fost traficat în Finlanda, unde a depus o cerere de azil care a fost respinsă în februarie 2010. Reclamantul se plângea că, dacă ar fi revenit în Italia, exista riscul să fie supus tratamentelor inumane ori degradante contrare art. 3 din Convenție, în special pentru că era un minor neînsoțit. **Curtea a hotărât radierea de pe rol a cauzei**, în conformitate cu art. 37 (Radierea de pe rol) din Convenție, întrucât a observat că reclamantului i se acordase permis de ședere permanentă în Finlanda și că nu mai făcea obiectul unei măsuri de expulzare. Curtea a considerat că problema care duse la formularea plângerii în cazul acestuia a fost soluționată.

O.G.O. împotriva Regatului Unit (nr. 13950/12)

18 februarie 2014 (decizie de radiere de pe rol)

Reclamanta, resortisantă nigeriană, care susținea că este o victimă a traficului de persoane, s-a plâns că expulzarea sa în Nigeria ar expune-o unui risc real de a fi retrafficată.

Curtea **a decis radierea cererii de pe rol**, în conformitate cu art. 37 (Radierea de pe rol) din Convenție, constatând că în cazul reclamantei nu mai exista riscul să fie expulzată întrucât i se acordase statutul de refugiat și dreptul de ședere permanentă în Regatul Unit. În plus, autoritățile din Regatul Unit au recunoscut că fusese o victimă a traficului de persoane.

Măsurile adoptate de state împotriva traficantilor și complicilor acestora

Cauze aflate sub incidența art. 8 (Dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție

Kaya împotriva Germaniei

28 iunie 2007 (decizie privind admisibilitatea)

Reclamantul, resortisant turc care trăia în Germania de aproximativ 30 de ani, a fost condamnat în 1999, între altele, pentru tentativă de trafic de persoane în formă agravantă și vătămare corporală gravă. În 2001 a fost expulzat din Germania în Turcia după ce acesta executase deja două treimi din pedeapsa cu închisoarea, întrucât instanțele au constatat că exista un risc ridicat ca acesta să continue să reprezinte o amenințare gravă la ordinea publică. Reclamantul s-a plâns că expulzarea sa din Germania i-a încălcat viața sa privată și de familie.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (Dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. A constatat că expulzarea reclamantului s-a făcut în conformitate cu Convenția, având în special în vedere faptul că acesta fusese condamnat pentru infracțiuni grave în Germania și că, în cele din urmă, ar fi putut să se întoarcă în Germania.

Cauze aflate sub incidența art. 1 (Protecția proprietății) din Protocolul nr. 1

Tas împotriva Belgiei

12 mai 2009 (decizie privind admisibilitatea)

Această cauză privea confiscarea locațiilor utilizate în infracțiuni legate de traficul de persoane și exploatarea străinilor aflați într-o situație vulnerabilă. Reclamantul invoca în special art. 1 (Protecția proprietății) din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Curtea a declarat cererea **inadmisibilă** ca fiind vădit nefondată. Ținând seama de marja de apreciere acordată statelor membre în controlul „utilizării proprietății conform interesului general”, în special în contextul unei politici care vizează combaterea activităților infracționale, a constatat că ingerința în dreptul reclamantului la respectarea bunurilor nu a fost disproporționată în raport cu scopul legitim urmărit, și anume, conform interesului general, pentru a combate traficul de persoane și exploatarea străinilor aflați într-o situație precară.

Texte și documente

A se vedea de asemenea [website-ul dedicat combaterii traficului de persoane](#) al Consiliului Europei.

Contact:

Tel.: + 33 (0)3 90 21 42 08